

Invitation til Nordisk Venskabsby Konference d. 28. og 29. august 2014

Kære alle nordiske venner!

Så er konferenceprogrammet klar.
Vi glæder os til at se jer i Randers.

Sundhed, bevægelse og udeliv, pædagogens rolle

2014 konferencen i Randers tager udgangspunkt i pædagogens rolle, og sætter fokus på aktiviteter i institutionerne, der skal stimulere børns trivsel, læring og udvikling. I alle vore lande arbejder vi med ramme-/ læreplaner, hvor sundhed, natur og bevægelse er væsentlig del af det pædagogiske arbejde.

På institutionsbesøgene i Randers vil I møde børn og pædagoger, der på forskellig vis vil inspirere med leg og læring inden for disse områder. Der vil være et mindre pædagogisk oplæg ved ankomst til institutionen.

I workshops vil vi inspirere hinanden fra de forskellige lande med temaer, som fisk, måltidet, bevægelse og natur.

"Bevægelse er vigtigt, og udeliv er sundt, hvis maden den er rigtig, så løber livet rundt"

Foredrag ved Mads Brodersen

Mads Brodersen vil fredag holde et videns baseret og motiverende oplæg. Mads Brodersen er indehaver af Vends Motorik og naturskole. Han er uddannet naturvejleder, motorikvejleder, har en PD i pædagogik og er p.t. i gang med en Master i friluftsliv ved Københavns Universitet.

Mads taler om, hvordan pædagoger kan være kvalificeret til stede, når børn færdes i nature. Hvordan pædagoger skal blande sig, og blande sig uden om.

Mads' oplæg vil fokusere på, hvordan bevægelse i naturen / udemiljøet, har betydning for børns læring, trivsel og udvikling, herunder den kropslige og sanselige dimension. En alsidig stimulering af børns sanser også via kosten er med til at udfordre børns nysgerrighed i bred forstand. Hvad vil det sige, at børn er velstimulerede / veltrænede, og hvad sker der, når børn bevæger sig for lidt?

Undervejs etableres et refleksionsrum, hvor konferencedeltagerne sammen, sætter Mads Brodersens oplæg i relation til egen praksis.

I anden del af oplægget vil Mads komme ind på pædagogens rolle, bl.a. med en opfordring til at tage den pædagogiske faglighed med udendørs. Hvordan kan pædagogerne bevæge sig væk fra kun at være observatører på legepladsen, til at indtage en position, hvor de med ro og tilstedevær skaber rum for børns udforskning af sig selv og omgivelserne?

Det samlede program for konferencen ser således ud:

Torsdag d. 28. august:

- ❖ Kl. 8,30-9,00 Indskrivning, Randers Fritidscenter, Vestergade 15
- ❖ Kl. 9,00-10,00 Velkomst, Børnekor, Orientering om Randers Kommune v. Børnechef D. Brøns
- ❖ Pause
- ❖ Kl. 10,30-11,45 Institutionsbesøg
- ❖ Kl. 12,00-13,30 Frokost og rundvisning, Randers Regnskov
- ❖ Kl. 14,00-16,00 Institutionsbesøg
- ❖ Kl. 19,00-24,00 Fest på Graceland Randers

Fredag d. 29. august:

- ❖ Kl. 9,00-9,15 Dagens program og sang
- ❖ Kl. 9,15-10,15 Foredrag v. Mads Brodersen, Motorik og Naturskole
- ❖ Kl. 10,15-10,45 Refleksionspause
- ❖ Kl. 10,45-11,30 Foredrag fortsat
- ❖ Kl. 11,30-12,15 Frokost
- ❖ Kl. 12,20-13,20 Workshops
- ❖ Kl. 13,30-14,30 Workshops
- ❖ Kl. 14,35-15,00 Interaktiv evaluering
- ❖ Kl. 15,10-15,45 Afslutning

På vedlagte link kan I se mere om:

Mads Brodersen

http://www.motorikognatur.dk/files/manager/documents/slip_legen_fri_uden_skemaer.pdf

Randers Naturcenter

<http://naturcenter.randers.dk/FrontEnd.aspx?id=24477>

Randers Regnskov

<http://www.regnskoven.dk/>

Graceland Randers

<http://www.gracelandranders.dk/>

Institutionsbesøg

Oversigt og tilmelding til institutionsbesøg. Hver deltager skal tilmelde sig to besøg. Et besøg før frokost og et besøg efter frokost.

Der vil i konferencematerialet blive udleveret en kort beskrivelse af institutionen og de pædagogiske overvejelser, der ligger bag det tema, som institutionen vil præsentere.

1. Daglejen i Randers Kommune

Krop, bevægelse og udeliv

Besøg en gruppe dagplejere og deres børn i en shelter

Mere end 100 dagplejere i Randers Kommune er certificeret Grønne Spirer fra friluftsrådet. Grønne Spirer har fokus på udeliv, natur og miljø samt en grøn og sund hverdagskultur i dagplejen. Besøg en gruppe dagplejere der arbejder med udeliv og natur.

<http://dagplejen.randers.dk/FrontEnd.aspx?id=29920>

<http://www.groennespirer.dk/>

2. Børnehaven Orkestervej

”Linjer”

Besøg en børnehave, der deltager i et EU projekt vedr. science, matematik og udeliv.

Vi arbejder med temaet ”LINJER” på varieret vis med inddragelse af SMOL og forskellige motoriske aktiviteter. I vil opleve et udsnit af det videnskabelige felt sammenkoblet med sansemotorik, fin- og grovmotoriske elementer i uderummet, herunder pædagogens rolle og aktive deltagelse i processen.

<http://dagtilbudsydost.randers.dk>

3. Børnehaven Himmelblå

UDERUMMET - Rummet for nysgerrighed / læring og bevægelse.

Besøg en udebørnehave

Kort orientering omkring Månehuset, som en del af det pædagogiske arbejde i Børnehaven Himmelblå. Her får du mulighed for at deltage i pædagogiske aktiviteter sammen med børn og voksne.

himmelblaa.randers.dk

4. Gudenådalen

Hvordan bruger vi aktivt de fysiske rammer for at understøtte børnenes læring, trivsel og udvikling

Besøg Randers Kommunes nyeste daginstitution

Her er tænkt på, hvordan indretning og rum kan understøtte de pædagogiske læreplaner og børnenes egen evne til at afkode rummets anvendelse. bl.a. i vores motorikrum, atelier og eksperimentarium. De forskellige rum er indrettet, så alle 6 læreplanstemaer kommer i spil. Legepladsen er lavet med fokus på den motoriske udvikling med bl.a. cykelbane i bakket terræn, skrånninger, bakker

<http://dagtilbudsydvest.randers.dk/FrontEnd.aspx?id=136524>

5. Randers Naturcenter

Naturcenteret understøtter med sine rammer, trivsel, læring og udvikling for børn i dagtilbud, som omfatter dagplejere, vuggestuer, børnehaver og kombinerede institutioner i Randers Kommune.

Besøg Randers Kommunes Naturcenter og hør om de bagvedliggende overvejelser over, hvordan Naturcenterets uderumsdidaktik og tilbud, der retter sig mod naturoplevelser og læring. Oplev også hvordan en børnehave bruger Naturcenteret aktivt.

På naturcenteret har dagtilbud og skoler mulighed for at få inspiration til samt anvende muligheder rettet mod børnenes udeleg, naturoplevelser og viden/læring om natur og naturfænomener. Derfor er der særligt tilrettelagte aktiviteter og ideer, der kan arbejdes med rettet mod børn i målgruppen. Udelivshuset er indrettet som en base med nødvendigt udstyr, der tager udgangspunkt i de 0 - 6 årige børns behov og muligheder.

<http://naturcenter.randers.dk/FrontEnd.aspx?id=24477>

6. ReMiDa center for Kreativ Genbrug

Anvendelse af genbrugsmaterialer i det pædagogiske arbejde.

Besøg et kreativt værksted

ReMida-materialer stimulerer kreativiteten og fungerer som et medie for det pædagogiske arbejde. Den pædagogiske tænkning bag arbejdet med materialerne understøtter de nationale læreplanstemaer og bringer aktivitet ind i de kognitive læringsprocesser. - som f.eks. konstruktion af en kuglebane som medvirker til forståelsen af tynde kraft og bevægelse på mange planer.

www.remida.randers.dk

7. Skovly / Bækkestien

Bevægelse i uderummet – pædagogens rolle

Besøg to naboinstitutioner

Tilrettelagte voksenstyrede bevægelsesaktiviteter i uderummet – legepladsen, hvor der er fokus på at den voksne skal tilrettelægge disse så alle børn kan deltage og alle børn får gode oplevelser med at bevæge sig i leg. En af disse bevægelsesaktiviteter er ”Crossfit for børn”

<http://dagtilbudnordost.randers.dk/FrontEnd.aspx?id=27300>

<http://dagtilbudnordost.randers.dk/FrontEnd.aspx?id=27984>

8. Helsted Børnehus

Børn, bevægelse og ude liv, hvordan hænger det sammen, og hvad er pædagogens rolle?

Besøg en kombineret institution i et parcelhuskvarter

Hvordan bliver man grønt flag institution? I forbindelse med vores grønne spirer projekt vil vi i Helsted Børnehus arbejde med udelivs pædagogik for at stimulere børnenes motorik og balance i varieret terræn. Børnenes kreativitet og koncentrationsevne stimuleres ved at give børnene mulighed for god plads og frisk luft. Børnene skal være en del af naturen og føle ansvar for den. Den fysiske bevægelse skal blive af del af hverdagen.

<http://helstedbornehus.randers.dk/>

9. Børnehuset Midgaard

Reggio Emilia inspireret pædagogik med fokus på barnets perspektiv fra proces til mål og dokumentation.

Besøg en kreativ kombineret institution

Vi vil gerne vise vores særegenhed gennem projekt eksempler og formidling via dokumentation i en praksis inspireret af Reggio Emilia og med fokus på barnets perspektiv.

<http://dagtilbudnordost.randers.dk/FrontEnd.aspx?id=40459>

Workshops

Der er mulighed for at tilmelde sig to forskellige workshops over middag.

Våsterås

Förskolan som arena för hälsofrämjande åtgärder, en förutsättning för lärande och utveckling?
TUTI = Tidig upptäckt-tidig insats. Ett forskningsprojekt i samarbete med Jönköpings högskola, Jönköpings läns landsting och Socialstyrelsen om barns psykiska hälsa. Idavallens förskola med cirka 55 barn, åtta förskollärare och två barnskötare har genom att delta i forskningsprojektet TUTI utmanats i frågeställningarna:

Är en god psykisk och fysisk hälsa hos barn en förutsättning för lärande och utveckling?

Hur bidrar vi på förskolan med hälsofrämjande åtgärder?

Som deltagare på workshopen får du ta del av resultat från forskningsprojektet samt förskolans arbete kring hälsofrämjande åtgärder och aktiviteter. Förskolan visar hur verksamheten planeras och styrs av barnens inflytande, intressen och behov, men där också barnens välmående avgör rutiner och dagens upplägg. Barn och vårdnadshavare är delaktiga i kontinuerliga utvärderingar som ses som en viktig del i allas trivsel och i förskolans verksamhetsutveckling.

Workshopledare:

Joakim Jansson, lärare tidigare år, Idavallens förskola

Mona Vikström, förskollärare, Idavallens förskola

Madeleine Sjöman, doktorand i specialpedagogik

Lahti

SKOGEN MED BARNENS ÖGON - naturen som inlärningsmiljö

Kytölä daghem som blev färdigt år 2008 ligger i norra delen av Lahtis, i stadsdelen Kytöla, naturskönt nedanför en skogsbeklädd ås. På daghemmet finns sex barngrupper som tillsammans utgör 120 barn. En av hörnstenarna i vår verksamhet är natur- och miljöfostran och vårt daghem beviljades Grönt flagg i december 2013. En del av vår gård utgörs av naturlig skog. Tillsammans med den närbelägna åsen och våtmarken utgör den en del av vår naturnära inlärningsmiljö som är i aktivt bruk hela året om. På promenadvägs avstånd har vi också friluftsområdena kring sjön Merrasjärvi och idrottsområdena i Pesäkallio.

Natur- och miljöfostran är lätt att på ett naturligt sätt koppla ihop med småbarnsfostrans mest centrala teman och inriktningar. Naturen som inlärningsmiljö ökar både aktiviteten och interaktionen. På vårt daghem har vi utarbetat pedagogiska metoder som strävar till att öka barnens upplevelsebetonade relation till naturen, stödja deras deltagande samt skapa mångsidiga förutsättningar för inläring. Pedagogens främsta uppgift är att ge barnen tillräckliga möjligheter för att skapa en positiv relation till naturen och att hjälpa dem att hitta för att hitta sätt för att skaffa kunskap. Pedagogen måste vara intresserad av barnens frågor och anstränga sig för att hitta lösningar till dem. De måste finnas tid för att stanna upp, sänka sig ned så pass att man ser noggrannare.

Källan till skönheten, rytmen, ytan, linjen, rörelsen, färgen, formen och utrymmet finns i naturen och en inspirerande pedagog som inser det kan öppna barnens ögon och sinnen så att de upptäcker och förstår hur mångsidig och värdefull naturen är, såväl i allmänhet som på ett personligt plan.

I workshopen presenteras målen, innehållet och metoderna i Kytölä daghems natur- och miljöfostran.

Barnträdgårdslärare Heli Kekki

Daghemsföreståndare Aija Marola

Akureyri

Denne workshop handler om et projekt som Akureyri kommune startet for næsten 2 år siden. Akureyri har 10 grundskoler og 10 børnehaver. Hver institution har sit eget køkken og i mange år lavede hver skole mad til sine elever efter sin menu. I begyndelsen af 2013 blev der bragt ændringer i skolens menuer. Akureyri kommune besluttede at der skulle være den samme menu på alle skoler. Hovedformålet med denne reform er at sikre, at alle skolebørn har adgang til en dedikeret og nærende lunch. Menuen indeholder syv uger ad gangen, og målet er, at den vil være meget synlig på skolens hjemmeside. Man kan se menuen for hver dag, indholdet af måltider og i fremtiden vil være i stand til at se den beregnede ernæringsmæssige værdi af maden. Menu og indhold beskrivelser er udarbejdet af eksperter. Formålet med disse ændringer er at gøre det muligt for forældre til at holde sig ajour med den ernæring skole tilbyder. Hvorfor besluttede vi i Akureyri at gå denne vej, hvordan gik det i starten og hvorfor nogle var imod denne her ændring.

Workshopleder: Kristlaug Svavarsdóttir leder i Iðavöllur børnehaven.

Ålesund

I 2008 startet et nasjonalt kostholdsprogram knyttet til barns kosthold og helse som heter FISKESPRELL, et prosjektet som skal bidra til å gi barn gode matvaner. Bakgrunn for satsingen var undersøkelser som viste at barn, ungdom og unge voksne spiste mindre fisk og sjømat enn det som var ønskelig. Tiltaket er basert på, og i tråd med [Helsedirektoratets kostråd](#), som framhever at det sett fra et helsemessig synspunkt er [gunstig hvis forbruket av fisk og annen sjømat øker](#), spesielt blant barn og unge.

Fiskesprell har hatt som mål å inspirere, motivere og stimulere de ansatte om hvordan de kan ta i bruk fisk og annen sjømat i barnehagen. Barnehagene har blitt tilbudt kurs med både et praktisk og et teoretisk innhold og i Ålesund har omtrent alle 50 barnehager deltatt.

I workshopen vil vi ha fokus på hvorfor spise mer fisk, hvordan engasjere barna i ulike fiskesprellaktiviteter og formidle brosjyrer som er utgitt.

Kursholder er Inger Bakke. Inger er utdannet skuespiller og hun har særlig hatt barn som målgruppe i sine forestillinger. I tillegg er hun kursholder på fiskesprellkursene i samarbeid med helsekoordinator..

Her blir det liv og røre!

Fiskesprell lar barn og unge oppdage hvor godt de liker sjømat!

Workshopleder: Inger Bakke, skuespiller

Les mer på: www.fiskesprell.no

Randers

Workshop 1

Med udgangspunkt i temaet for konferencen vil vi lægge vægt på at præsentere Naturbørnehavens særlige profil som naturbørnehave og de helt unikke omgivelser, der skaber optimale muligheder for at dyrke uderummet som læringsrum. Både i forhold til at arbejde med kost og at inddrage børnene i at lave mad på bål og uderummets optimale muligheder for at skabe et varieret bevægelsesmiljø og hvordan vi udnytter disse muligheder.

Vi vil samtidig prioritere den pædagogiske rolle og bidrage med de erfaringer, vi har i forhold til børns behov for "hands on" i aktiviteterne og vigtigheden af den pædagogiske rolle med vægt på nysgerrighed, undersøgelse, eksperimenter og engagement.

Vi vil præsentere planlægningsmetoder (SMITTE) klargøring af turvogne med de rette redskaber og remedier samt brug af logbøger (børnenes) og iPad som led i dokumentationsarbejdet.

Vi vil i løbet af de 4 uger, vi bosætter os på Damagre her i maj/ juni bruge iPad til at dokumentere børnehavens fokus på dels kost/ bålmad og brug af naturens madskatkammer.

Dels børns bevægelsesmuligheder og udvikling på dette område. Med udgangspunkt i disse optagelser vil to pædagoger give oplæg om overvejelser – planlægning – pædagogisk praksis – pædagogernes rolle og dokumentation.

<http://dagtilbudnordvest.randers.dk/FrontEnd.aspx?id=30150>

Workshop 2

Hvordan kan vi i daginstitutionerne tilgodese børnenes sansemotoriske udvikling?

At hænge i ben og arme så hovedet vender nedad, er en af børns foretrukne stillinger. Og da det er sundt, har de krav på at kunne gøre det.

At give plads til at eksperimentere og opleve med kroppen er ikke nødvendigvis et spørgsmål om flere kvadratmeter eller avancerede og dyre redskaber. Det vigtigste er pædagogernes egen indstilling til at bevæge sig og viden om børns sansemotoriske udvikling.

Børn er meget optaget af, hvad vi voksne gør og lader sig inspirere. Vi skal turde at gå foran i tilbuddet om bevægelsesaktiviteter og samtidig skabe bevægelsesfremmende miljøer, hvor barnet i den spontane leg, selvstændigt kan gå på opdagelse i kroppens mange forunderlige muligheder.

Oplægget vil være med udgangspunkt i små praktiske øvelser, smagsprøve på og indblik i grundmotorik og grundlege, samt debat i plenum/ små grupper.

Workshopleder

Pædagog Susanne Kristensen.